

Nisan ayında silâh altına celbi bızce mukarrer olan 1318'li efradın şimdiden silâh altına celbine karar verdik. Bu suretle ordumuzun kuvveti şimdilik derhal kırk, elli bin kişilik bir kuvvet inzımam edecektir. Tabii bu tedbir Birinci ve İkinci Ordu müfettişlikleri dairesinde tatbik olunacak ve Üçüncü Ordu Müfettişliğinin de birkaç fırkasına münhasır kalacaktır. Bittabi efendiler bu tedbir neticesinde ordunun bütçede musarrah olan yekûnu ki; 72 bin ferttir. Bu miktar birkaç güne kadar tezayüd edeceği için, bu fazla miktarı nazarı itibare almak için Heyeti Celilenizden tahsisatı munzamma talep etmek mecburiyeti hâsıl olacaktır. Yapılacak hesap neticesinde tahsisatı munzamma itası için Hükümete mezuniyet verilmek üzere Heyeti Celilenize bir kanun teklif edeceğim. Ümit ederim ki; kabul edersiniz. Malumu âliniz ortada gayri askeri bir mıntaka vardır. Malumu âliniz Lozan Muahedesi mucibince memnudur. Yalnız beş bin kadar jandarma efradı bu mıntakada bulunabilir. Jandarma veya hudut bölükleri ki; Jandarma efradı bulunabilir. Bunların yanında yalnız mitralyöz bulunabilir. Şimdi bu teşkilâtı teksif etmek için - esasen mukarrer olan - bu teşkilâtı şimdiden teşkil için Dahiliye Vekili Bey sizden şimdi müsaade talep edecektir. Aynı zamanda, malumu âliniz olduğu veçhile, Bahrisefid Boğazının iki tarafında gayri askeri menatik mevcuttur. Fakat burada Jandarma kıtaatını biz istediğimiz miktarda bulundurabiliriz. Bu kıtaatin yanında bu müsaadeden bilistifade, yine bu hudut bölükleri teşkilâtı tarzında Jandarma teşkilâtını orada yapabilmek için Dahiliye Vekili Heyeti Celilenizden müsaade talep edecektir. Ümit ederim ki; Heyeti Celile bunu diriğ buyurmayacaktır. Esasen bu teşkilât bütçede mukarrerdi, fakat bütçenin zuhuruna kadar beklemektenşe şimdiden bu müsaadeyi vermek memleketin menafii ve müdafaayı vatan için daha faideli olacağı mülâhazasına binaen, bu cihet teklif edilecektir.

HASAN FEHMİ EFENDİ (Kastamonu) — Efendim ufak bir sual, müsaade ederseniz?

REİS — Şimdi; müzakereye başladığımız zaman suallerinizi sorarsınız.

Efendim, okuyunuz Hükümetin gönderdiği lâyiha-yı,

SÜLEYMAN SİRRI BEY (Bozok) — Esbabı mucibeyi kâfi görerek celsei hafiye akdi meselesini reye koyunuz. (Kabul sesleri) Doğrudan doğruya lâyiha-yı geçilmez.

REİS — Efendim; tab ve tevzi edilmediği için arkadaşların malumat hâsıl etmesi için encümenin maz-

batası bir malumat kabilinden olmak üzere okunacaktır.

(Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası okundu.)

VEHBİ BEY (Karesi) — Efendim, hepimiz temenni ediyorduk ki; on sene bu memleket sulh ve sükûna nail olsun. Yalnız yıkılmış olan viraneleri imar ile ve yalnız iktisadiyatla harabisini tamir ve imar ile, zararlarının telâfisi ile meşgul olsun.

KILIÇ ALİ BEY (Gaziantep) — Bırakmıyorlar ki. a birader.

VEHBİ BEY (Devamla) — Fakat bu şarttır. Yani bizim prensibimiz başkalarına tecavüz etmemektir. Başkaları bize tecavüz ederse onlara eli bağlı durmak değildir. Bu itibarla Hükümetimizin müteyakkiz bulunarak şu tedbirleri almasını takdir ediyorum.

Yalnız bendeniz bazı noktaları nazarı dikkatlerine varedeceğim. Gezdiğim ve gördüğüm yerlerde bilhassa Midilli, Yunanın Adalar Denizinde üssülhareke olan Midilli'nin üç mil mesafesi dahilinde yani, Yunanın karasuları dahilinde bizim bayrağımız, sancağımız sallanmaktadır. Elhamdülillâh adalarımız da gayri mesduttur. Sonra karşısında tamamen bizim arazimiz vardır, sahillerimiz vardır ve bu sahiller ta Geyikli burunundan İzmir'e kadar açık bir vaziyette dir. Bugün o sahillerde hiç karakol yoktur. Geçen sene bu hudut taburları Jandarmanın emrine verilmiş ve bir tabur Edremit'te toplu olarak oturuyorlardı ve bir tabur ihtiyaten Edirne'de oturuyordu ve bittabi toplu olarak bulunuyordu ve sahillerde karakolları yoktur. Bizzat gözümle Yunanlıların geldiğini gördüm. Gerek Edremit körfezinde, gerek Dikili körfezinde ticaret için gelip geçen Yunanlılar vardır. Bu Yunanlılardan bir kısmı eşkiyadır. Yunan işgali zamanında, bilhassa hepsi eşkiyadır ya, zaten, Yunanlılar içerisinde eşkiya olmadık olmaz. Çeşit, çeşit eşkiya. Kimi çarşı eşkiyası, kimisi dağ eşkiyasıdır. Bu, dağ şakilerinden olanların bir kısmı vaktiyle İslâmlara birçok şenaat ve işkence yapmış olan alçaklardan, birtakımları hâlâ berayı ticaret kayıkları ile gelmektedir. Hatta bunlardan İstirati Kanburoğlu gibiler de gelip, gitmektedir. Yani gelip, gitmeleri dört saat, yahut beş saate mütevakıftır. Gerek Edremit'te ve gerek Dikili'de Jandarmanın mevcudu azdır. Bergama'da, Dikili'de Jandarma takım karakolu vardır. Bunun altı karakolu vardır; bu karakollar sahillerdedir. Her birinde üçer, dörder nefer vardır ve ancak bunlar yalnız nefer vasıtasıyla muhabere etmektedirler. Yani gidip, gelmeleri üç, dört saate mütevakıftır ki; vakadan haberdar etsinler. Bunun karşısında Yunan dalaları vardır. Geçen sene Jandarma bütçesinde 280